Anna Kožuriková/Michaela Kučerová/Tomáš Kunc

Ateliér
Fingerová–
Grohmannová

Benešov

benešovská městská zahrada U potoka

Ateliér střední měřítko bakalářské studium
Krajinářská architektura LS 2023

Podstatou našeho návrhu je navržení městské zahrady, která obyvatelům Benešova nabídne místo radosti. Radost, nejen z vypěstovaných plodin, ale i pocitu volnosti a možnosti odpočinku.

FAKULTA
ARCHITEKTURY
ČVUT V PRAZE

OBSAH

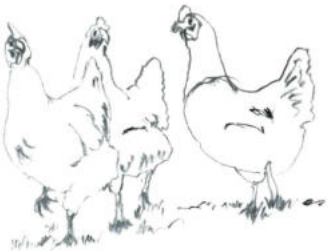

1. ÚVOD
- 1.1 POLOHA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ
- 1.2 FOTODOKUMENTACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ
- 1.3 ŠIRŠÍ VZTAHY
- 1.4 HISTORICKÉ MAPOVÁNÍ

2. ANALÝZY
- 2.1 MAPA PROBLÉMŮ A HODNOT
- 2.2 MAPA MAJETKOVÝCH VZTAHŮ
- 2.3 DOPRAVNÍ SÍŤ
- 2.4 MAPA PŮDNÍCH TYPŮ
- 2.5 VODA V OKOLÍ

3. KONCEPT

4. NÁVRH
- 4.1 SITUAČNÍ VÝKRES
- 4.2 ŘEZOPOHLEDY
- 4.3 KOMUNITNÍ ZAHRADA
- 4.4 ÚPRAVA BENEŠOVSKÉHO POTOKA
- 4.5 CESTY
- 4.6 FOTOGRAFIE MODELU

Ve spolupráci s hlavním architektem města Benešova a Svazem pro zakládání a údržbu zeleně (SZUZ) se v našem projektu věnujeme Benešovu ve středním měřítku. Konkrétně analýze stávajících zahradních osad a návrhu nové městské/komunitní zahrady.

Vedoucí práce: Ing. Radmila Fingerová, Ing. Arch. Karin Grohmannová

FA ČVUT - Ústav krajinářské architektury 15120

FAKULTA ARCHITEKTURY ČVUT V PRAZE

1. ÚVOD

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

Benešov je město ve Středočeském kraji, ležící v okresu Benešov, jihovýchodně od Prahy. Rozloha města činí 46,87 km^2. Žije zde kolem 17 tisíc obyvatel. První písemná zmínka o Benešově pochází z roku 1219. Leží v nadmořské výšce 368 m.n.m.

Mezi kulturní památky města Benešov patří například zámek Konopiště, Starý židovský hřbitov, nebo zřícenina klášterního kostela minoritů.

1.1 POLOHA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Územní plán Benešova

Vybrané území se nachází na východním okraji benešovského intravilánu. Velikost území se pohybuje kolem 1,8 ha. V ÚP je toto území vedeno jako veřejné prostranství s převahou ozelenění a místní lokální biokoridor - nefunkční.

1.2 FOTODOKUMENTACE VYBRANÉHO ÚZEMÍ

Benešovský potok

stávající podoba cest

pohled na severní část vybraného území

1.3 ŠIRŠÍ VZTAHY

louky
sportovní centrum/hřiště
zahradní osady
nádraží Benešov
koupadla na Sladovce
parkoviště
tankostřelecké cvičiště
dopravní hřiště
pumptrack
workoutové hřiště
čerpací stanice pohonných hmot
pneuservis
řešené území
autobusové zastávky
dětské hřiště
Benešovský potok
silnice II. třídy

V blízkosti řešeného území se nachází sportovní areál a mnoho víceúčelových sportovních hřišť, včetně dětského dopravního hřiště. Benešovské nádraží nalezneme v docházkové vzdálenosti 30 minut. Dostupnost území zajisťuje několik autobusových zastávek nacházejících se v blízkém okolí. Územím protéká Benešovský potok. Z východní strany sousedí řešené území se zahradní osadou a ze západní strany s již zmiňovaným dopravním hřištěm a pneuservisem.

K nedalekým koupadlům na Sladovce se z řešeného území dostaneme přibližně za 10 minut. Patnáct minut nám pak potrvá dostat se k zástavbě rodinných domů a docházková vzdálenost k panelovým domům je kolem 20-30 minut.

Dále se v okolí nalézá čerpací stanice pohonných hmot, tankostřelecké cvičiště a dvě dětská hřiště.

SKICI VYBRANÉHO ÚZEMÍ

Benešovský potok

stávající cesta v území

1.4 HISTORICKÉ MAPOVÁNÍ

II. vojenské mapování

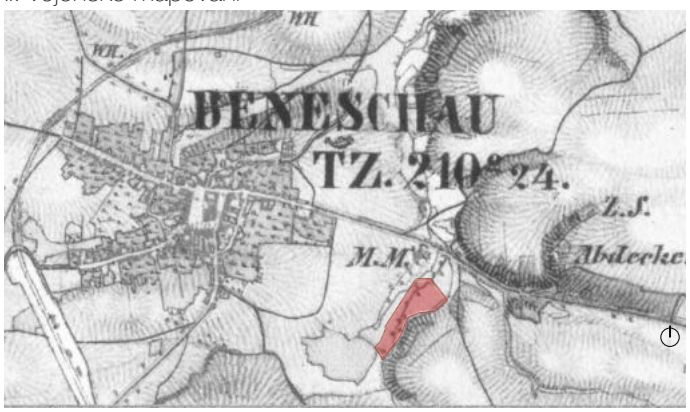

III. vojenské mapování

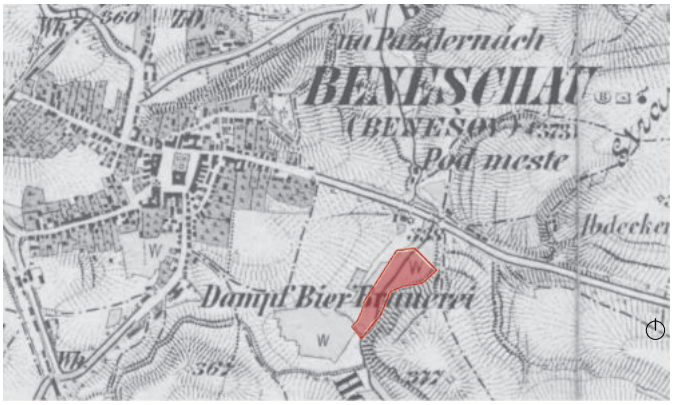

Stabilní katastr (1842)

Císařské povinné otisky stabilního katastru

1963

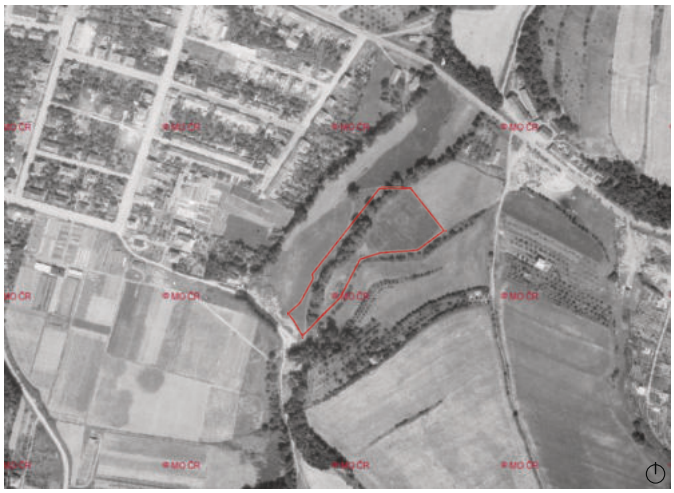

2021

2. ANALÝZY

VYBRANÉ ANALÝZY

2.1 MAPA PROBLÉMŮ A HODNOT

řešené území

nefunkční biokoridor

dětské dopravní hřiště

pneuservis

víceúčelové sportovní hřiště

sportovní centrum

workoutové hřiště

Benešovský potok

záplavové území

zahradní osada

Mezi hlavní hodnoty a potenciály patří Benešovský potok, který lemuje severní hranici řešeného území. Dále sportovní areál, víceúčelová sportovní hřiště a dětské dopravní hřiště, které zajišťují zázemí nejen pro sportovce, ale pro všechny obyvatele Benešova.

Mezi hrozby a negativa tohoto území řadíme fakt, že se území nalézá v záplavové zóně a zároveň je součástí nefunkčního biokoridoru.

2.2 MAPA MAJETKOVÝCH VZTAHŮ

soukromý prostor

polosoukromý prostor

veřejný prostor

2.3 DOPRAVNÍ SÍŤ

silnice III. třídy

silnice II. třídy (112)

nezpěvná cesta

2.4 MAPA PŮDNÍCH TYPŮ

Témeř celé území pokrývá fluvický glej. Jedná se o méně produkční půdu.

- glej modální
- luvizem modální
- kambizem mesobazická
- kambizem modální
- kambizem luvická
- glej fluvický

0 50 100 150

2.5 VODA V OKOLÍ

- Benešovský potok
- koupadla na Sladovce

3. KONCEPT

3. KONCEPT

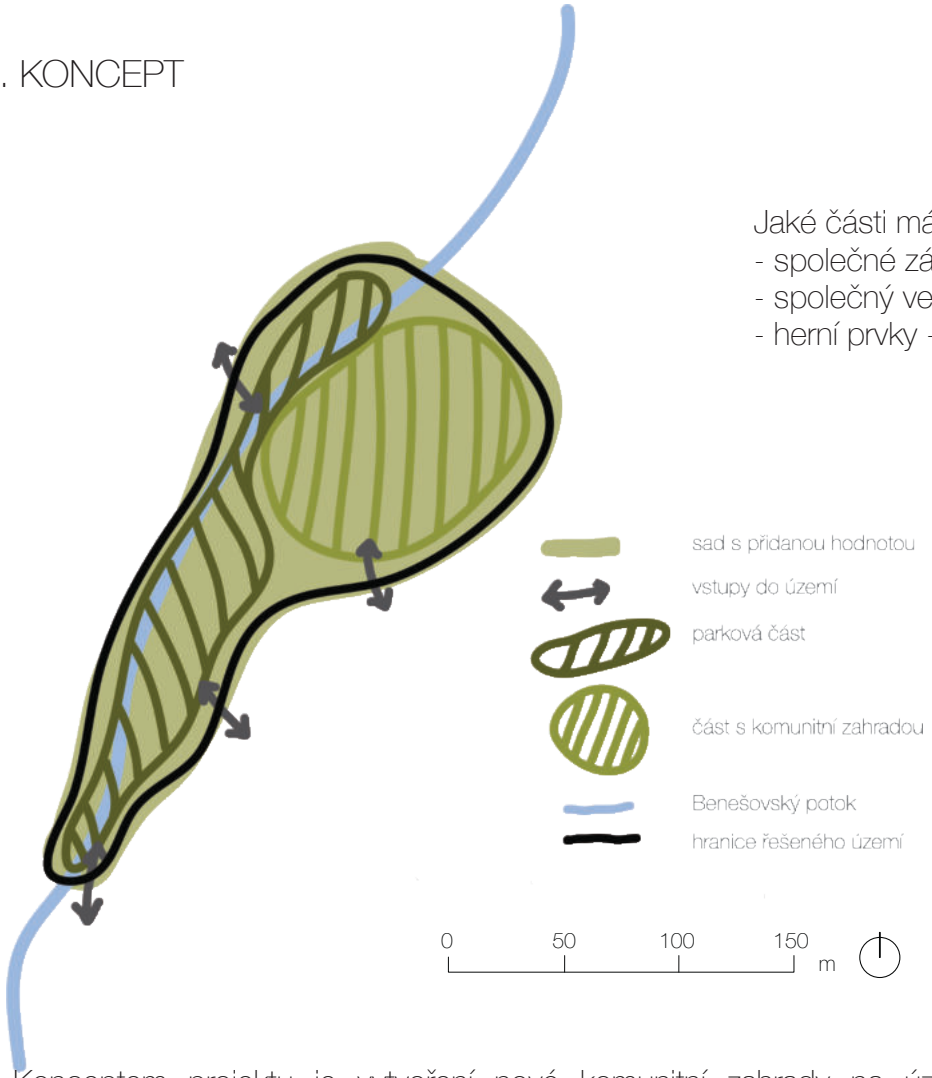

Jaké části má projekt obsahovat?
- společné záhony - RADOST
- společný veřejný prostor - VOLNOST
- herní prvky - HRAVOST

Konceptem projektu je vytvoření nové komunitní zahrady na území, které je momentálně nevyužívané. Poskytne obyvatelům Benešova nové zázemí, kde mohou trávit volný čas, pěstovat plodiny, nebo relaxovat. Zároveň chceme obyvatelům vytvořit prostor pro budování komunity.

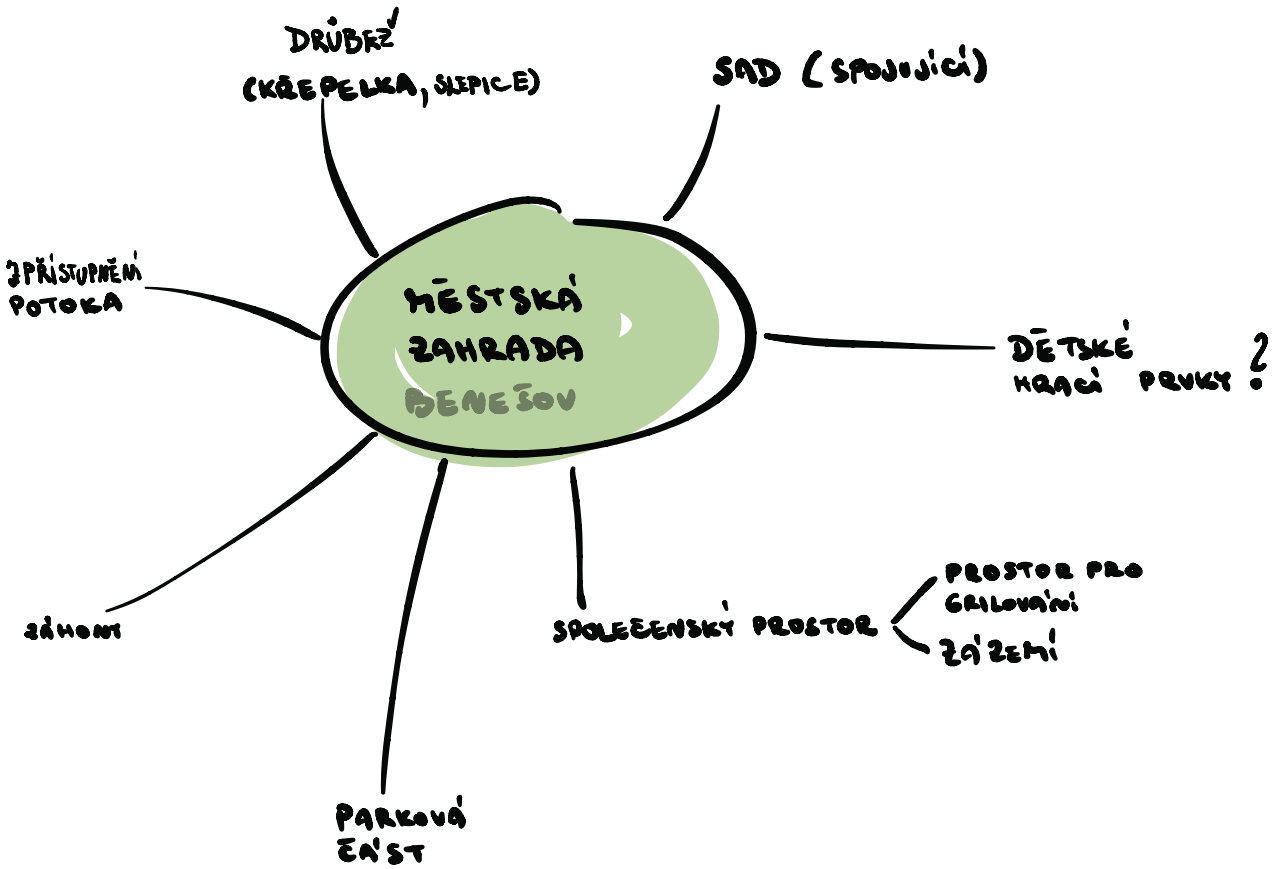

4. NÁVRH

perspektiva park

4.3 KOMUNITNÍ ZAHRADA

kurník s výběhem pro slepice a křepelky

ovocné stromy

záhony

vstup do zahrady

centrum

altán

0 10

Komunitní zahrada je hlavní částí našeho projektu. Nalezneme zde zázemí v podobě altánu, záhony, kurník s výběhem pro slepice a křepelky, ovocné stromy a centrum, nacházející se uprostřed zahrady. Celá zahrada je oplocena, z důvodu ochrany jednotlivých prvků zahrady a podpoření pocitu společenství a soukromí.

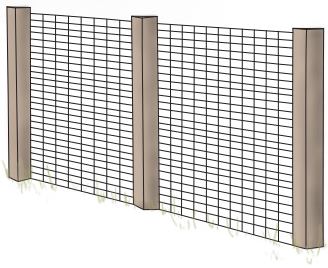

detail drátěného plotu

KURNÍK

BOKORYS

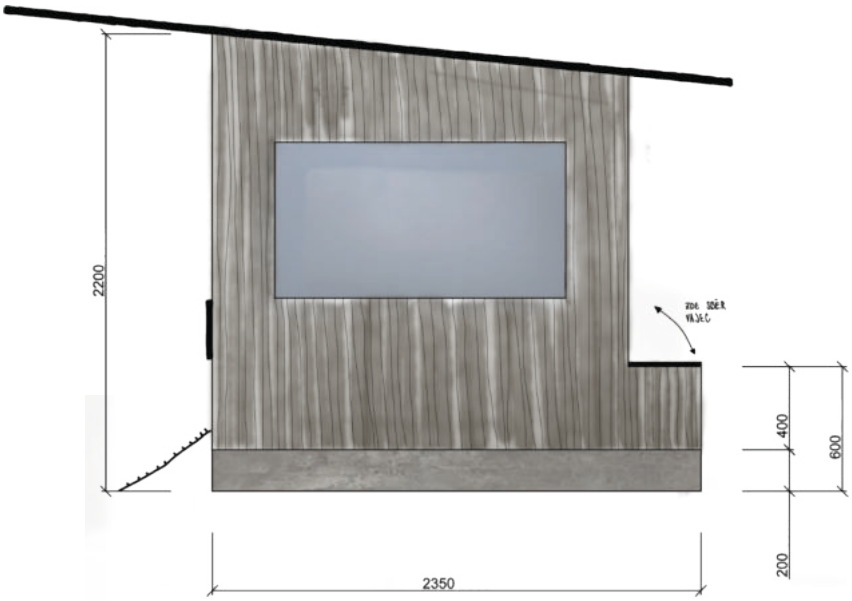

Kurník je, co se týče obsluhy samostatný. Vchod je opatřen automatickými dvířky, které fungují pomocí světelného čidla. Dešťová voda, která se nasbírá do podzemní nádrže je využívána jako zdroj vody pro slepice a na zalívání záhonů.

Bidla v kurníku jsou umístěna ve dvou řadách a mají v průřezu tvar čtverce se zaoblenými hranami. V zadní části se nacházejí místa pro snůšku vajec, která se sbírají pomocí zvedací vrchní stěny.

NÁRYS

ŘEZ A SCHÉMA VODNÍHO REŽIMU KURNÍKU

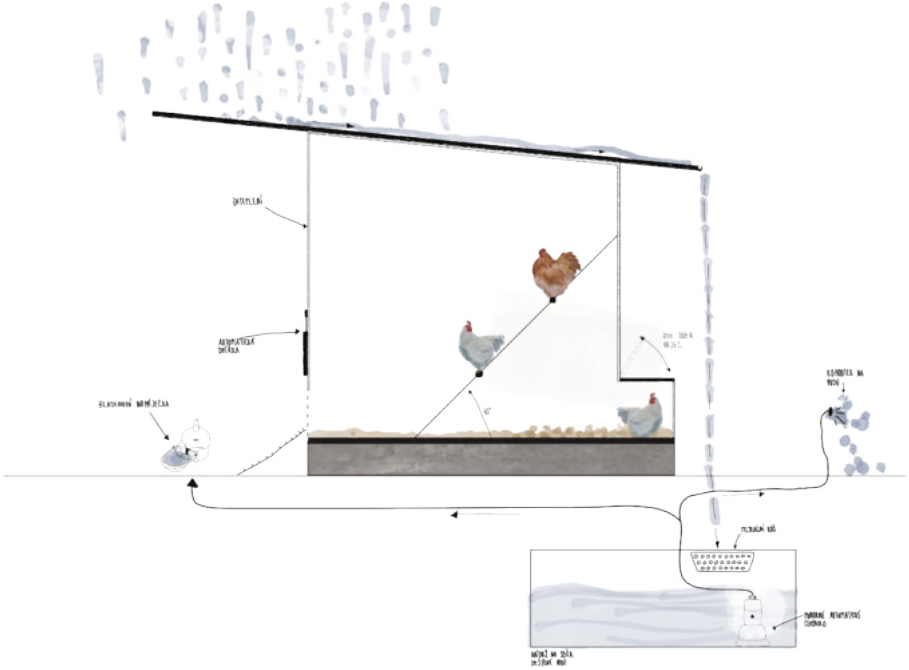

V kurníku bude ubytováno dvacet slepic a dvacet křepelek. Vajíčka, která drůbež snese budou k dispozici uživatelům zahrady. Slepice, které najdou domov v naší komunitní zahradě, budou adoptovány z velkochovů. Tuto možnost nabízí nezisková iniciativa Slepice v nouzi. Pomáhá slepicím z vajíčkových velkochovů prožít alespoň druhou část svého života na svobodě.

ZÁHONY V KOMUNITNÍ ZAHRADĚ

V zahradě je navženo celkem 210 záhonů. 140 z nich je vyvýšených a 70 v úrovni země. Uživatelům zahrady umožnují pěstovat plodiny dle své volby.

Plocha kolem záhonů je tvořena štěrkem, aby se předešlo vzniku bláta. Štěrk také slouží jako drenáž. Frakce štěrku je 8 mm.

ŘEZ VYVÝŠENÝM BETONOVÝM ZÁHONEM

1. Vyzrálý kompost + zemina 1:1 (min. 30 - 40 cm)
2. Nepřesetý vyzrálý kompost
3. Drny, tráva, listy, půda (i nevyzrálý kompost)
4. Větve, hrubé stromky
5. Pletivo

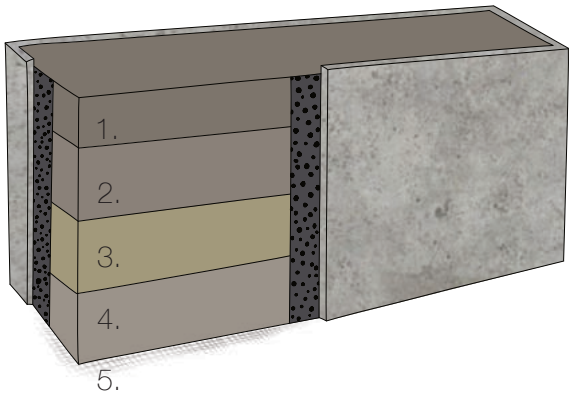

SITUAČNÍ SCHÉMA ZÁHONOVÉHO BLOKU

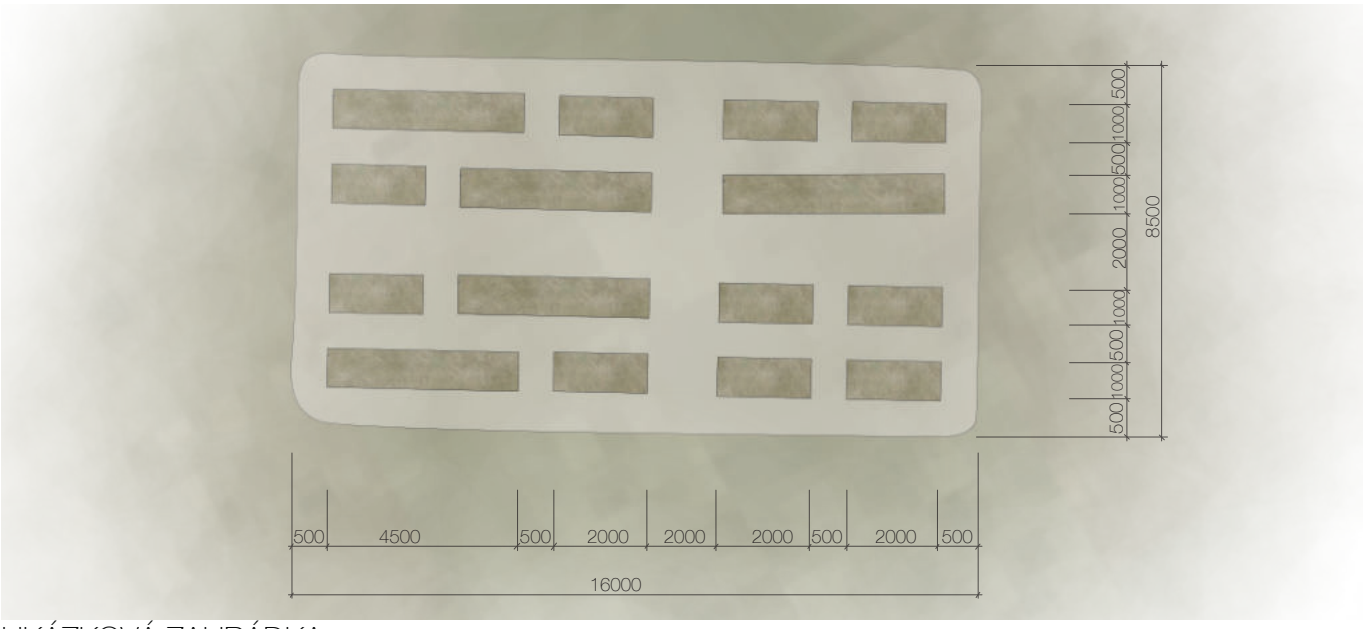

UKÁZKOVÁ ZAHRÁDKA

Pro udržení úrodnosti půdy a zlepšení jejího zdraví bychom uživatelům zahrady doporučili princip čtyřletého cyklu, který je založen na pravidelném střídání plodin v záhonech. Sníží to také riziko výskytu škůdců a chorob.

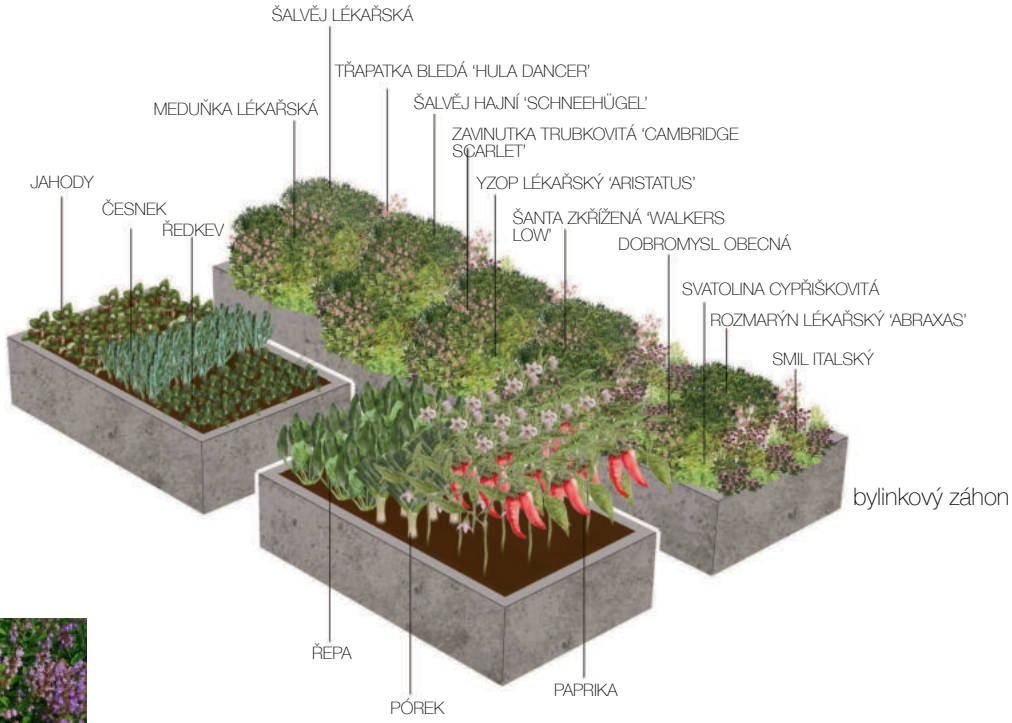

BYLINKOVÝ ZÁHON

meduňka lékařská

šalvěj lékařská

třapatka bledá 'Hula dancer'

šalvěj hajní 'Schneehügel'

rozmarýn lékařský 'Abraxas'

zavinutka trubkovitá " Cambridge scarlet

yzop lékařský 'Aristatus'

smil italský

šanta zkřížená 'Walkers low'

dobromysl lékařská

svatolina cypřiškovitá

princip čtyřletého cyklu

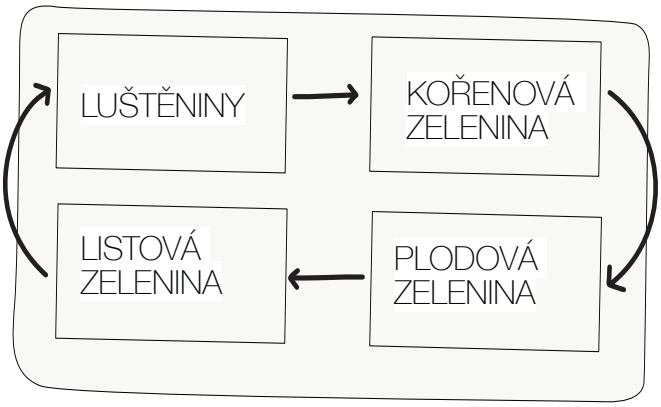

perspektiva zahrada

NOVĚ VYSÁZENÝ OVOCNÝ SAD V PARKOVÉ A ZAHRADNÍ ČÁSTI

Součástí projektu je také nově vysázený ovocný sad, který je propojujícím prvkem parkové a zahradní části. Jedná se o jabloňové, hrušňové, švestkové a třešňové stromy. Odolné odrůdy jsou vybrány do tvaru polokmenů, až na hrušně, jenž jsou čtvrtkmeny. Rast sadu je nepravidelný a jednotlivé druhy jsou různě promíchané.

Prunus domestica ‘Harmona’

Prunus avium ‘Kordia’
Prunus avium ‘Schneiderova pozdní’

Malus domestica ‘Astramel’

Pyrus communis ‘Clappova’

OSAZOVACÍ PLÁN OVOCNÉHO SADU

ALTÁN

Navrhovaný altán poskytne uživatelům komunitní zahrady prostory pro skladování zahradního nářadí, mobiliáře, toalety a zázemí při nepříznivém počasí. Uprostřed altánu se nachází impluvium, nádrž, která slouží pro zachycení vody ze střechy. Tuto vodu pak uživatelé mohou použít k zalévaní záhonů, či splachování toalety.

ŘEZ ALTÁNEM A-A'

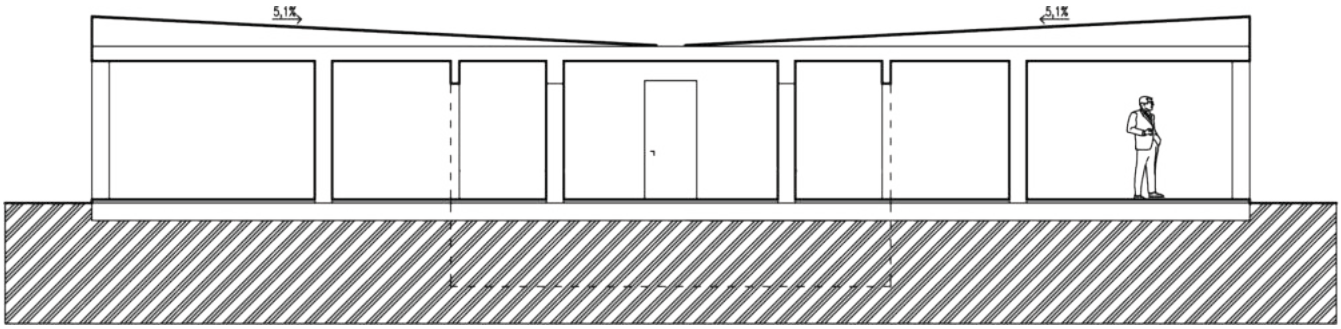

PŮDORYS

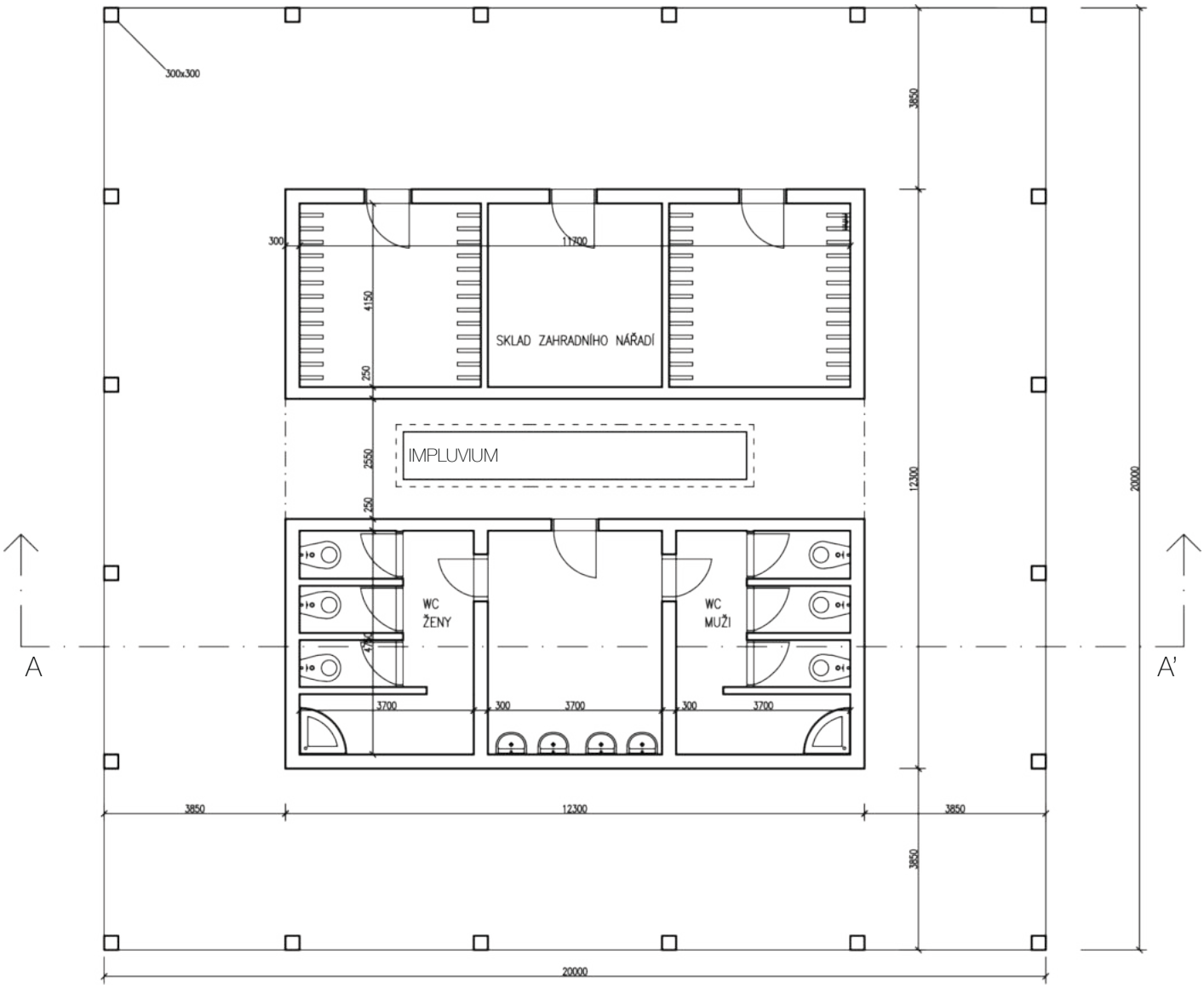

PŮDORYS STŘECHY ALTÁNU

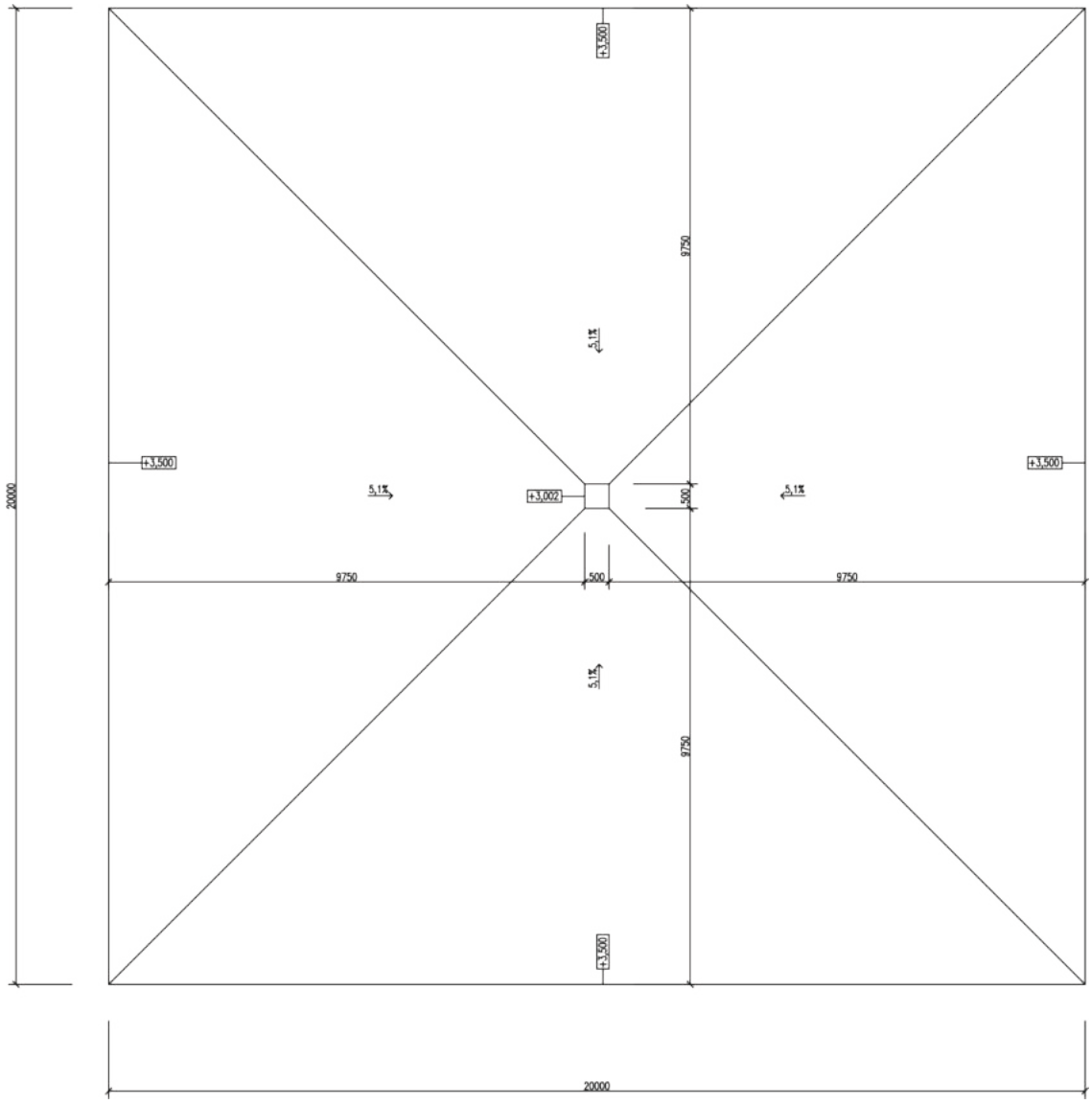

ROZVOD VODY

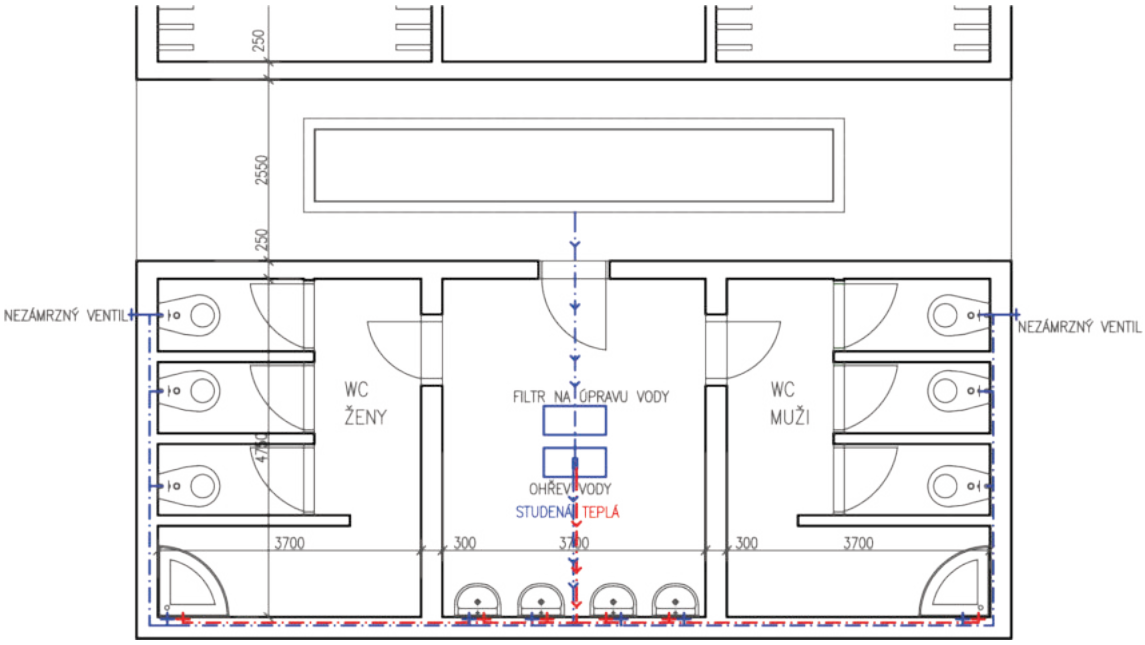

3D ZOBRAZENÍ ALTÁNU

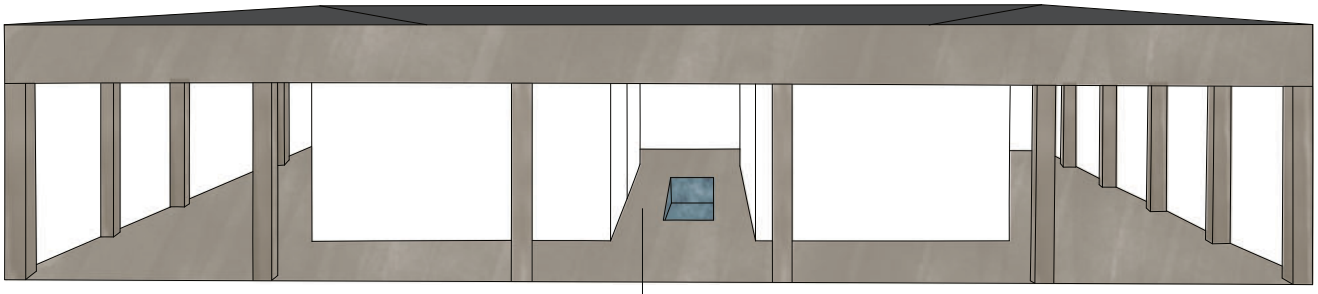

IMPLUVIUM - nádrž na dešťovou vodu, sbíranou ze střechy otvorem uprostřed

Konstrukce altánu je zhotovena z lakovaného dřeva.

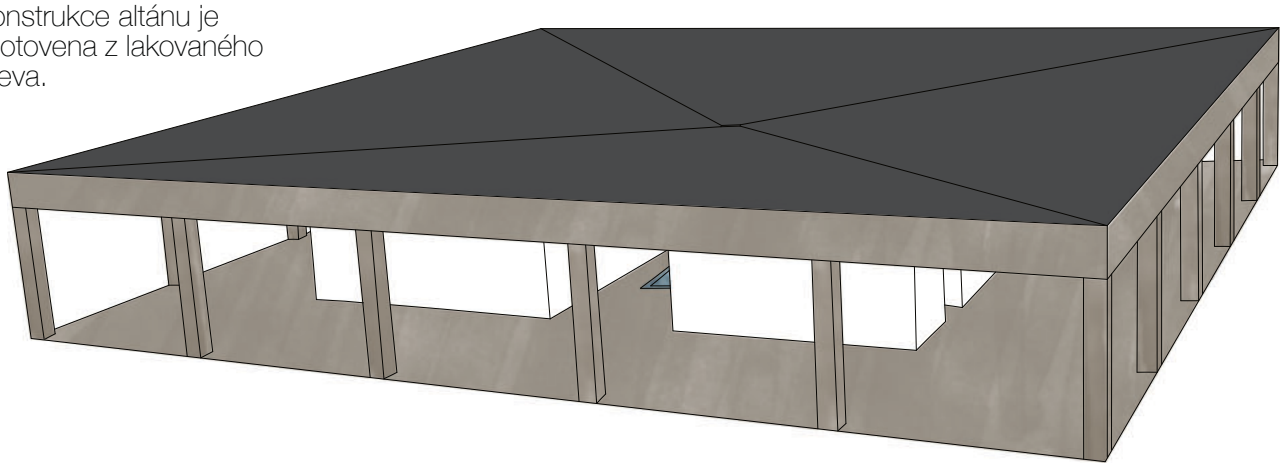

NAVRHOVANÝ MOBILIÁŘ

Posezení v celé zahradě zajistí skladatelný mobiliář, který se bude skladovat v altánu. Zároveň je všem k využití přenosné ohniště. K dispozici tu jsou dřevěné stolky, látková lehátka a židličky.

4.4 ÚPRAVA OKOLÍ BENEŠOVSKÉHO POTOKA

Benešovský potok, protékající skrz komunitní zahradu je velkou hodnotou. V návrhu jsme ho v jednom místě rozšířili a vytvořili oblázkovou pláž.

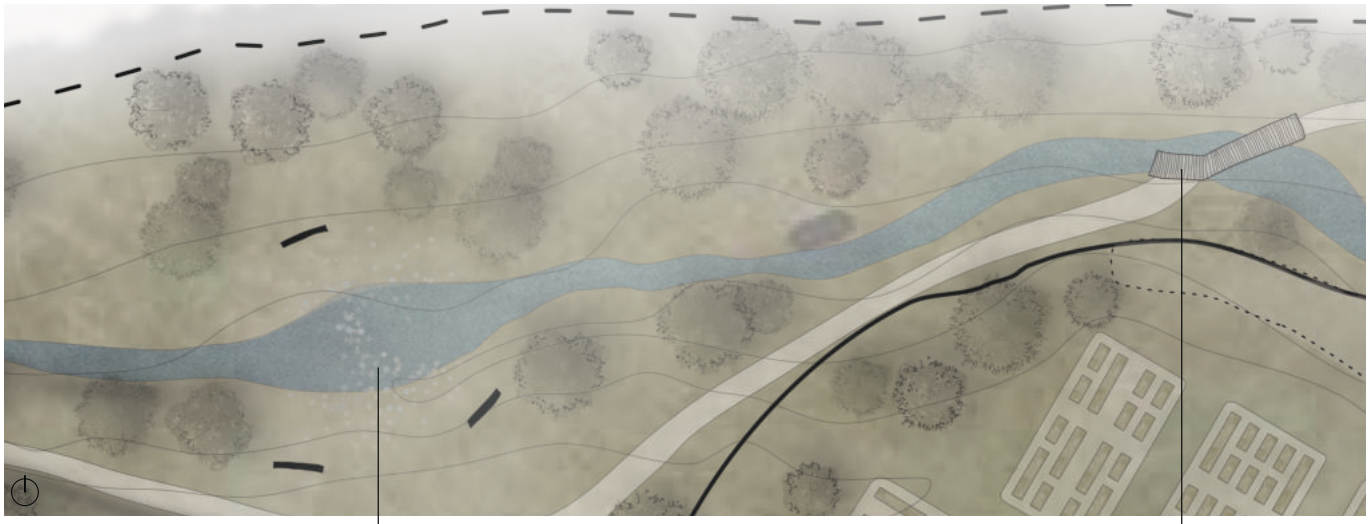

5 m

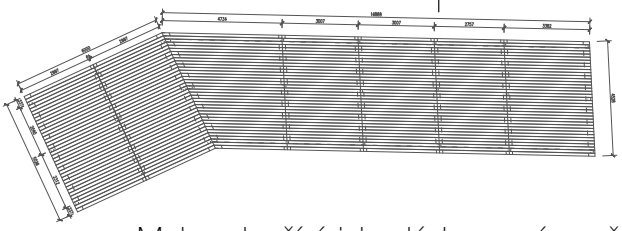

Molo, sloužící jako lávka a zároveň nabízí místo pro posezení.

Nášlapné kameny jako herní prvek. Umožňují pohyb přes potok i v místech, kde není molo.

4.5 NAVRŽENÉ MLATOVÉ CESTY

Mlatové cesty umožňují pohodlný pohyb po celém území parkové části návrhu.

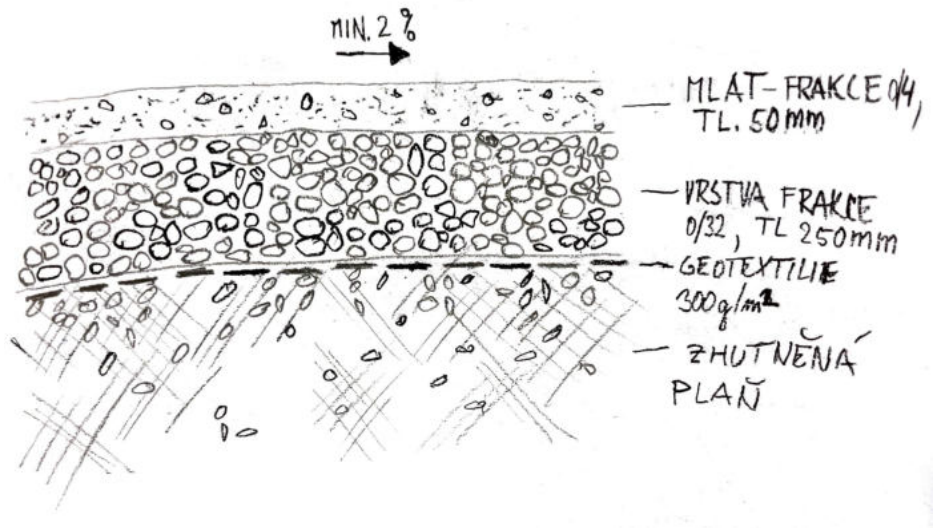

4.6 FOTKY MODELU

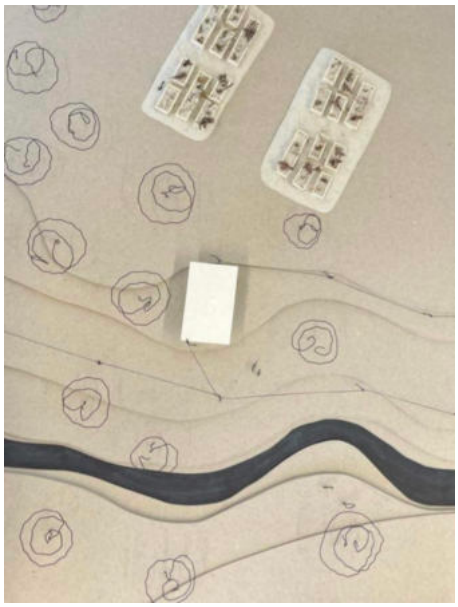

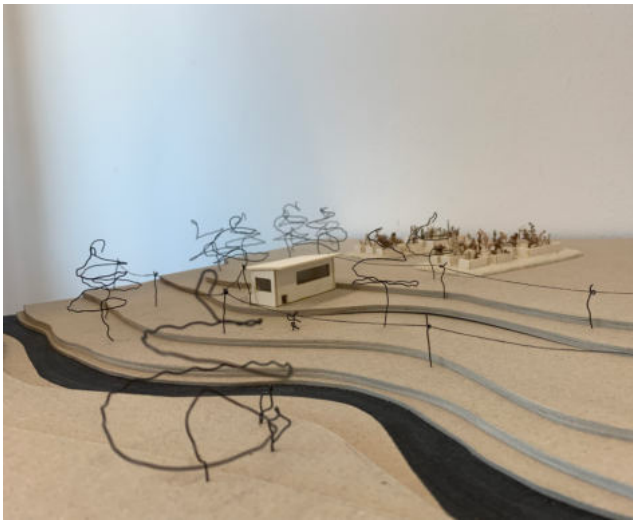

zdroje:

https://www.cuzk.cz

https://www.itrvalky.cz

https://www.openstreetmap.org/#map=15/49.7829/14.6970&layers=H

https://mapy.cz/zakladni?x=15.6252330&y=49.8022514&z=8

http://oldmaps.geolab.cz

https://www.benesov-city.cz/uzemni-planovani/ds-1116